

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5646/2021
22.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Гордане Џакула, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Весна Илић, адвокат из ..., против тужене Општине Голубац, чији је законски заступник ББ, а пуномоћник Љубица Радовић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2931/20 од 22.02.2021. године, исправљене решењем истог суда Гж 2931/20 од 13.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 22.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2931/20 од 22.02.2021. године, исправљена решењем истог суда Гж 2931/20 од 13.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу П 27/20 од 15.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати на име накнаде материјалне штете нанете дана 11.06.2016. године рушењем објекта на кп бр. ... и кп бр. ..., све у КО ... и то: пословног објекта – кафане износ од 7.560.000,00 динара, трафо кућице износ од 360.000,00 динара, санитарног чвора и септичке јаме износ од 385.000,00 динара, каптаже и резервоара износ од 90.000,00 динара, цевовода износ од 300.000,00 динара, паркиралишта износ од 720.000,00 динара и на име тржишне вредности кп бр. ... износ од 2.880.000,00 динара, што укупно износи 12.299.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.12.2018. године па до коначне исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 727.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2931/20 од 22.02.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца па је потврђена пресуда Вишег суда у Пожаревцу П 27/20 од 15.10.2020. године у делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати на

име накнаде материјалне штете нанете дана 11.06.2016. године рушењем објекта на кп бр. ... у КО ... и то: пословног објекта – кафане износ од 7.560.000,00 динара, трафо кућице износ од 360.000,00 динара, каптаже и резервоара износ од 90.000,00 динара, цевовода износ од 300.000,00 динара и на име тржишне вредности кп бр. ... износ од 2.880.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 08.12.2018. године па до коначне исплате. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Пожаревцу П 27/20 од 15.10.2020. године у делу става првог изреке и у ставу другом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати на име накнаде материјалне штете нанете дана 11.06.2016. године рушењем објекта на кп бр. ... КО ... и то: санитарног чвора и септичке јаме износ од 385.000,00 динара и паркиралишта износ од 720.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 08.12.2018. године па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да на име трошкова парничног поступка плати туженој износ од 167.389,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2931/20 од 13.04.2021. године исправљена је пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2931/20 од 22.02.2021. године тако што се у ставу трећем изреке пресуде уместо „обавезује се тужилац да на име трошкова парничног поступка исплати туженој“, уписује „обавезује се тужени да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу“, а у осталом делу пресуда остаје неизмењена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у делу изреке под ставом један и три, тужилац је благовремено изјавио ревизију, без навођења законских разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20) па је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка које би утицале на правилност и законитост побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, закључком извршног одбора СО Голубац од 26.05.1997. године тужиоцу је дозвољено да на делу кп бр. ... КО ... у непосредној близини саграђеног објекта изгради паркинг простор и санитарни чвор, уз договор са службом Националног парка „Ђердап“, са јасним навођењем да уколико у наредном периоду се покаже интерес за планско уређење и предају ове површине, тужилац се обавезује да своје изграђене објекте без накнаде уклони и омогући несметану градњу на истој. Решењем бр. 463-96 од 04.09.2000. године тужилац је добио на трајно коришћење неизграђено грађевинско земљиште у друштвеној својини – кп бр. ... у површини од 5 ари, при чему су услови давања неизграђеног земљишта регулисани уговором који је оверен пред Општинским судом у Великом Градишту дана 15.09.2019. године под Ов. бр. 1285/2000, а којим је предвиђено да парцела од 5 ари која носи број ... КО ... се да на трајно коришћење

тужиоцу уз накнаду од 150.000,00 динара, са обавезом да тужилац изгради викенд кућу у року од 6 месеци на истој, а знатније радове изведе у року од 3 године. На кп бр. ... тужилац је изградио пословни објекат у коме је његов син држао кафану, што је утврђено на основу исказа тужиоца саслушаног као странке у поступку и сведока ВВ, тужиоцевог сина. Решењем одељења за привреду и инфраструктуру Општине Голубац од 02.09.2009. године тужиоцу је престало право коришћења на кп бр. ... у КО ..., са разлога што тужилац није на истој изградио викенд кућу већ пословни објекат. Пресудом Управног суда у Београду У 27853/10 од 15.03.2012. године одбијена је тужба овде тужиоца којом је тражио да се поништи решење Министарства финансија РС, Сектора за имовинско-правне послове од 07.09.2010. године, којим решењем је одбијена жалба тужиоца изјављена против решења о престанку права коришћења од 02.09.2009. године. Министарство животне средине и просторног планирања, Сектор за грађевинарство инспекцијско и грађевинско земљиште одбило је пријаву инвеститора, овде тужиоца за издавање одобрења за изградњу за изведене радове без грађевинске дозволе на изградњи пословно-стамбеног објекта на кп бр. ... КО ... у Националном парку „Ђердап“ на територији Општине Голубац решењем од 05.02.2010. године, док је решењем Републике Србије, потпредседника Владе, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре од 04.07.2014. године дозвољено инвеститору Републици Србији да за потребе ДОО за развој туризма, Тврђава „Голубачки град“ Голубац изводи радове на изградњи друге фазе грађевинског комплекса – тематско културно – историјског центра „Голубац“ који обухвата изградњу објекта визиторског центра, између осталог и на спорним кп бр. ... и кп бр. ... КО ..., а у оквиру Националног парка „Ђердап“ на територији Општине Голубац. Општинско веће Голубац је дана 02.06.2016. године покренуло иницијативу за уклањање објекта на кп бр. ... КО ... и обавестило председника општине да обавести тужиоца о потреби уклањања објекта, што је учињено дописом од 03.06.2016. године, које обавештење је тужилац примио истог дана. У даљем току по жалби тужиоца поништено је решење грађевинског инспектора Општинске управе Општине Голубац, Одељења за урбанизам и изградњу комуналне инспекције и имовинско-правне послове од 14.03.2016. године о рушењу помоћних објекта на кп бр. ... КО ... Тужилац је пред Управним судом по тужби од 06.03.2015. године тражио и поништај решења административне комисије Владе РС од 15.01.2015. године, те је одлуком У 3861/15 од 27.07.2016. године тужба тужиоца одбијена, а управо је решењем чији је поништај тражен тужбом одбијена жалба тужиоца изјављена против закључка о дозволи извршења Републичког инспектора Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре од 04.08.2014. године којим закључком је одређено да ће се спровести извршење принудним путем уклањањем приземног пословног објекта од тврдог материјала са кп бр. ... КО ...

На основу тако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су правилно закључили да је тужиоцу на кп бр. ... КО ... престало право коришћења, да је тужиочева жалба против решења о престанку права коришћења одбијена, као и тужба у управном спору У 27853/10, а такође у управном поступку одбијена је и тужба тужиоца везана за закључак о дозволи извршења од 04.08.2014. године, којим се дозвољава извршење решења од 30.11.2010. године, којим је наређено рушење приземно пословно-стамбеног објекта од тврдог материјала са кп бр. ... КО ..., да на страни тужене не постоји незаконито поступање рушењем објекта на кп бр. ..., због чега тужбени захтев тужиоца није основан у смислу одредбе члана 172. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право, одредбу члана 172. Закона о облигационим односима, одлучујући о траженој накнади штете на кп бр. ... КО ..., која се ревизијом напада.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Претпоставка ове одговорности је да је штета проузрокована грађанима или правним лицима, да је причињена од стране државног органа или организације која врши јавна овлашћења, да постоји узрочна веза између вршења дужности службеног лица и проузроковане штете и да је штета наступила због незаконитог или неправилно рада државног органа. Незаконит рад се манифестује као поступање противно закону, другом пропису или општем акту или пропуштањем њихове примене или као радња противна обичајима или правилима норме, док неправилан рад представља радње које нису у складу са општим нормама у вршењу службе или делатности којима је неке причињена штета. За штету по овом основу држава одговара по правилима о објективној одговорности. Према члану 263. став 1. Закона о општем управном поступку када постоји могућност да се извршење спроведе на више начина и применом разних средстава, извршење ће се спровести на онај начин и применом оног средства који доводи до циља, а који су по извршеника најблажи.

У овом случају спроведено је извршење решења, јер је тужиоцу на кп бр. ... КО ... престало право коришћења, његова жалба против решења о престанку права коришћења је одбијена као и тужба у управном спору У 27853/10, у управном поступку одбијена је и тужба тужиоца везана за закључак о дозволи извршења од 04.08.2014. године којим се дозвољава извршење решења од 30.11.2010. године којим је наређено рушење приземног пословно-стамбеног објекта од тврдог материјала са кп бр. ... КО ... Рушење је извршено на основу коначног акта надлежног органа од стране овлашћеног лица у законитој процедури, предузимањем радњи које су представљале обавезу тужиоца али их тужилац није у остављеним роковима извршио. На изнети начин тужени је радњу извршења која представља обавезу тужиоца – извршеника, спровео на једини могући начин, рушењем нелегалне градње услед чега се поступање органа туженог на основу законског овлашћења не може сматрати незаконитим радом органа. Одговорност за претрпљену штету је првенствено на страни тужиоца због његове незаконите градње и лично неуклоњених радова, а одговорност тужене постоји само уколико је при спровођењу извршења примењена прекомерна сила која се могла избећи и ако је током извршења изостала потребна професионална пажња.

Тужилац је у тужби и тужбеном захтеву прецизираном писаним поднеском од 04.01.2019. године тражио да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде штете исплати тржишну вредност срушених објеката на кп бр. ... и тржишну вредност кп бр. ... утврђену налазом и мишљењем вештака грађевинске струке, а није тражио накнаду штете због евентуалне одговорности тужене, (на коју би имао право) уколико докаже да је иста настала при спровођењу извршења у прекомерној примени силе која се могла избећи, нити је на те околности предлагао извођење доказа, као ни у погледу утврђења изостанка потребне професионалне пажње при извршењу, као и да извршење није спроведено по

стандардима и правилима струке, па паушално позивање тужиоца, тек у жалбеном односно ревизијском поступку, да није испоштован поступак извршења по Закону о општем управном поступку, није од утицаја на другачију одлуку овог суда, јер тужилац није доказао незаконит ни неправилан рад државног органа, нити тужиоцу припада наканда штете на име тржишне вредности нелегалних објеката и кп бр. ... КО ... на којој му је престало право коришћења.

Са изнетих разлога неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права. Ревизијски наводи којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање нису дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде применом члана 414. став 1. Закона парничном поступку.

**Председник већа-судија,
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић